Flóahreppur

Ársreikningur
2023

Flóahreppur
Þingborg
803 Selfoss

Kt. 600606-1310

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar 3

Áritun óháðs endurskoðanda 4

Rekstrarreikningur 6

Efnahagsreikningur 7

Sjóðstreymisyfirlit 9

Skýringar 10

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar

Ársreikningur Flóahrepps er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga.

Rekstrartekjur sveitarfélagsins á árinu námu 1.190,3 millj. kr. í A og B hluta, en þar af námu rekstrartekjur A hluta 1.156,0 millj. kr. Álagningarhlutfall útsvars var 14,74% sem er lögbundið hámark árið 2023. Álagningarhlutfall fasteignaskatts nam 0,47% í A-flokki, 1,32% í B-flokki og 1,6% í C-flokki en lögbundið hámark þess er 0,625% í A-flokki, 1,32% í B-flokki og 1,65% í C-flokki.

Rekstrarniðurstaða A og B hluta var jákvæð um 105,5 millj. kr. en í A hluta var rekstrarniðurstaðan jákvæð um 105,2 millj. kr. Eigið fé sveitarfélagsins í árslok 2023 nam 819,6 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi, en eigið fé A hluta nam 841,8 millj. kr.

Ársreikningur Flóahrepps fyrir árið 2023 er tilbúinn til endurskoðunar og afgreiðslu í sveitarstjórn.

Þingborg, 7. maí 2024.

Sveitarstjóri:

Ársreikningur Flóahrepps fyrir árið 2023 hefur hlotið afgreiðslu sveitarstjórnar í samræmi við ákvæði 61. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 og er staðfestur og áritaður við síðari umræðu í sveitarstjórn.

Þingborg, 14. maí 2024.

Sveitarstjórn:

Áritun óháðs endurskoðanda

Til sveitarstjórnar Flóahrepps.

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Flóahrepps („sveitarfélagið“ eða "samstæðan") fyrir árið 2023, sem hefur að geyma samstæðureikning fyrir sveitarfélagið, þ.e. sveitarsjóð, stofnanir þess og fyrirtæki með sjálfstætt reikningshald. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.
Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sveitarfélagsins 31. desember 2023 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð samstæðunni í samræmi við gildandi siðareglur fyrir endurskoðendur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð sveitarstjórnar og sveitarstjóra á ársreikningnum

Sveitarstjórn og sveitarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber sveitarstjórn og sveitarstjóra að leggja mat á rekstrarhæfi sveitarfélagsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi nema það sé ekki lengur til staðar.

Sveitarstjórn og sveitarstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits samstæðunnar.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

- Ályktum við um hvort notkun sveitarstjórnar og sveitarstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi sveitarfélagsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert sveitarfélagið órekstrarhæft.

- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum við nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna varðandi fjárhagslegar upplýsingar rekstrareininga sem falla undir starfsemi sveitarfélagsins til að geta gefið álit á ársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar samstæðunnar og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum sveitarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu sveitarstjóra og sveitarstjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Selfossi, 14. maí 2024

KPMG ehf.

Friðrik Einarsson

Lilja Dögg Karlsdóttir

Rekstrarreikningur ársins 2023

		A hluti			A og B hluti		
	Skýr.	Ársreikningur 2023	Áætlun með viðaukum	Ársreikningur 2022	Ársreikningur 2023	Áætlun með viðaukum	Ársreikningur 2022
Rekstrartekjur							
Útsvar og fasteignaskattur	4	586.449	559.923	520.215	586.396	559.875	520.169
Framlög Jöfnunarsjóðs	4	414.015	354.845	361.695	414.015	354.845	361.695
Aðrar tekjur	4	155.560	115.968	128.298	189.937	151.576	159.943
		1.156.024	1.030.736	1.010.208	1.190.348	1.066.296	1.041.808
Rekstrargjöld							
Laun og launatengd gjöld	5	592.952	581.776	565.807	592.952	581.776	565.807
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	15	10.691	1.012	1.407	10.691	1.012	1.407
Annar rekstrarkostnaður		430.230	433.068	408.414	447.359	452.087	422.476
		1.033.874	1.015.855	975.629	1.051.003	1.034.875	989.690
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir		122.150	14.881	34.579	139.346	31.421	52.118
Afskriftir	8	(19.206)	(24.319)	(18.736)	(25.738)	(34.849)	(25.304)
Rekstrarniðurstaða án fjármunatekna og fjármagnsgjalda		102.944	(9.438)	15.843	113.607	(3.428)	26.814
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	6	2.290	(2.519)	(7.845)	(8.079)	(9.902)	(14.928)
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)...	14	105.234	(11.957)	7.997	105.528	(13.330)	11.886

Efnahagsreikningur

Eignir

		A hluti		A og B hluti	
	Skýr.	2023	2022	2023	2022
Fastafjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir:					
Fasteignir og lóðir	8	417.753	427.985	417.753	427.985
Byggingarland, veitu- og gatnakerfi	8	16.473	17.606	239.129	155.374
Vélar, áhöld og tæki	8	28.481	27.445	28.481	27.445
		462.707	473.036	685.362	610.804
Áhættufjármunir og langtímakröfur:					
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum ...	9	105.663	105.663	30.663	30.663
Langtímakröfur	11	7.988	8.242	7.988	8.242
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki	11	35.447	41.420	0	0
Fyrirframgreiddur kostnaður	12	50.221	52.642	50.221	52.642
		199.320	207.968	88.873	91.548
Fastafjármunir		662.026	681.004	774.235	702.352
Veltufjármunir					
Skammtímakröfur:					
Óinnheimtar tekjur	13	117.378	105.070	118.582	107.508
Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki		142.719	47.878	0	0
Fyrirframgreiddur kostnaður	12	2.395	2.396	2.395	2.396
Aðrar skammtímakröfur		4.560	19.088	4.560	19.088
Næsta árs afborganir eigin fyrirtæki	11	9.289	8.390	0	0
Handbært fé	3j	273.433	220.648	279.350	224.924
Veltufjármunir		549.774	403.471	404.887	353.917
Eignir samtals		1.211.801	1.084.475	1.179.122	1.056.268

31. desember 2023

Eigið fé og skuldir

	Skýr.	A hluti 2023	A hluti 2022	A og B hluti 2023	A og B hluti 2022
Eigið fé					
Eiginfjárreikningur	14	841.834	733.148	819.556	710.575
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbinding	15	22.492	13.819	22.492	13.819
Langtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir	16	170.832	165.981	202.499	200.981
Skammtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir		43	60	43	60
Skuldir við eigin fyrirtæki		47.877	45.853	0	0
Næsta árs afborganir langtímaskulda	16	7.642	7.528	10.976	10.861
Næsta árs greiðslur lífeyrisskuldbindingar ..	15	1.485	911	1.485	911
Fyrirframinnheimtar tekjur		276	1.092	276	1.092
Aðrar skammtímaskuldir		119.319	116.083	121.795	117.969
		176.643	171.527	134.575	130.893
Skuldir og skuldbindingar samtals		369.967	351.327	359.566	345.693
Eigið fé og skuldir samtals		1.211.801	1.084.475	1.179.122	1.056.268

Ábyrgðir og skuldbindingar
utan efnahagsreiknings............................ 18

Sjóðstreymisyfirlit árið 2023

	Skýr.	A hluti			A og B hluti		
		Ársreikningur 2023	Áætlun með viðaukum	Ársreikningur 2022	Ársreikningur 2023	Áætlun með viðaukum	Ársreikningur 2022
Rekstrarhreyfingar							
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	14	105.234	(11.957)	7.997	105.528	(13.330)	11.886
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:							
Afskriftir	8	19.206	24.319	18.736	25.738	34.849	25.304
Verðbætur		8.905	6.209	9.403	12.892	8.878	14.356
Hækkun á lífeyrisskuldbindingu	15	10.720	1.013	1.407	10.720	1.013	1.407
Söluhagnaður rekstrarfjármuna		42	0	(66)	42	0	(66)
Veltufé frá rekstri		144.107	19.584	37.479	154.921	31.410	52.887
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:							
Fyrirframgreiddur kostnaður, breyting ...	12	2.395	19	2.396	2.395	19	2.396
Óinnheimtar tekjur, breyting		5.530	0	(31.445)	5.530	0	(31.445)
Aðrar skammtímakröfur, breyting		(4.373)	0	8.276	(3.138)	0	13.162
Skammtímaskuldir, breyting		3.941	0	5.409	4.531	0	4.370
Greitt vegna lífeyrisskuldbindingar	15	(957)	(792)	(900)	(957)	(792)	(900)
Samtals		6.536	(773)	(16.264)	8.360	(773)	(12.417)
Handbært fé frá rekstrar		150.642	18.811	21.214	163.281	30.637	40.470
Fjárfestingarhreyfingar							
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.	8	(6.309)	(32.279)	(22.671)	(97.729)	(130.279)	(21.792)
Skammtímakröfur v. fjárfestingar, br.		(30)	0	731	(30)	0	731
Skammtímaskuldir v. fjárfestingar, br.		0	0	372	0	0	372
Söluverð rekstrarfjármuna		132	0	121	132	0	121
Stofnframlög og eignarhlutir breyting		0	0	(78)	0	0	(78)
Langtímakröfur, breyting		634	485	561	634	485	561
Langtímakr. á eigin ft, breyting................	7	9.062	7.349	8.186	0	0	0
Fjárfestingarhreyfingar		3.489	(24.445)	(12.777)	(96.993)	(129.794)	(20.085)
Fjármögnunarhreyfingar							
Skuldir við lánastofnanir, breyting............		(49)	0	(612)	(49)	0	(612)
Viðskiptastaða eigin ft, breyting		(92.817)	(103.424)	15.852	0	0	0
Tekin ný langtímalán	16	0	3.244	0	0	3.244	0
Afborganir langtímalána	16	(7.938)	(7.837)	(7.373)	(11.271)	(11.170)	(10.706)
Aðrir liðir		(542)	0	(328)	(542)	0	(328)
Fjármögnunarhreyfingar		(101.346)	(108.017)	7.538	(11.862)	(7.926)	(11.647)
Hækkun, (lækkun) á handbæru fé		52.785	(113.651)	15.975	54.426	(107.083)	8.739
Handbært fé í ársbyrjun		220.648	163.260	204.673	224.924	180.774	216.186
Handbært fé í árslok		273.433	49.609	220.648	279.350	73.691	224.924

Skýringar

1. Upplýsingar um sveitarfélagið

Flóahreppur er sveitarfélag á Suðurlandi og voru íbúar 699 þann 1. janúar 2024. Skrifstofa sveitarfélagsins er í Þingborg.

Mælt er fyrir um grundvallarþætti stjórnsýslu og starfsemi sveitarfélaga í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur Flóahrepps árið 2023 hefur að geyma samantekin reikningsskil fyrir þær rekstrareiningar sem falla undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Til samræmis við reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015 er settur fram rekstrarreikningur, efnahagsreikningur, sjóðstreymisyfirlit og viðeigandi skýringar.

Til samræmis við 3. mgr. 20. gr. reglugerðar nr. 1212/2015 eru byggðasamlög, sameignarfélög, sameignarfyrirtæki og önnur félagaform sem eru með ótakmarkaðri ábyrgð sveitarfélagsins færð inn í samantekin reikningsskil sveitarfélagsins miðað við hlutfallslega ábyrgð sveitarfélagsins. Í ársreikningi sveitarfélagsins er þessi ábyrgðarhlutdeild skilgreind sem hlutdeild í samstarfsverkefnum og er gert grein fyrir þeim í skýringu 10.

Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Hér er um að ræða Aðalsjóð, en auk hans Eignasjóð og hlutdeildar sveitarfélagsins í samstarfsverkefnum. Til B hluta teljast fjárhagslega sjálfstæð fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins, en rekstur þessara fyrirtækja er fjármagnaður með þjónustutekjum. Fyrirtæki sem falla undir B hluta starfsemi sveitarfélagsins eru Vatnsveita og Flóaljós.

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015.

Stöður í efnahagsreikningi milli rekstrareininga og viðskipti milli þeirra eru felld út í ársreikningnum. Af viðskiptum milli rekstrareininga sveitarfélagsins má nefna álagða fasteignaskatta, húsaleigu Eignasjóðs og önnur innbyrðis viðskipti vegna kaupa á vöru og þjónustu.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum, nema annað sé tekið fram.

a. Innlausn tekna

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð niðurfærsla vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna heyra útsvar, fasteignaskattur og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, auk annarra tekna sem hafa ígildi skatta, svo sem lóðarleiga.

Tekjur af sölu þjónustu og vöru eru færðar þegar afhending hefur farið fram og kröfuréttur myndast.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við höfuðstól og skilmála vaxtaberandi krafna. Arðstekjur eru færðar til tekna þegar réttur til þeirra hefur myndast.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er reiknað sem mismunur söluverðs og bókfærðs verðs og er hann færður í rekstrarreikning meðal rekstrartekna eða -gjalda, eftir því sem við á.

b. Færsla gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

c. Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir, sem bundnar eru verðlagsvísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag eða gengi í árslok. Verðlagsbreytingar og gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir aðrir en lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðir til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við öflun rekstrarfjármuna. Frá kostnaðarverði dragast álögð gatnagerðargjöld og önnur framlög og endurgreiðslur vegna stofnkostnaðar.

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðar á gangvirði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirliggjandi leigusamningum sé það lægra. Lóðir og lendur eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Endurmat lóða og lendna er fært í eiginfjárreikning.

e. Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna þar til 10% niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími rekstrarfjármuna greinist þannig:

Fasteignir	40 ár
Veitukerfi	25 ár
Gatnakerfi og byggingarland	25 ár
Vélar, áhöld og tæki	5-10 ár

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru ekki afskrifaðar.

f. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum og stofnframlög í byggðasamlögum og eigin fyrirtækjum eru færðir á kostnaðarverði að teknu tilliti til niðurfærslu vegna virðisrýrnunar. Framlög sveitarfélagsins til byggðasamlaga og ýmissa verkefna teljast hluti kostnaðar vegna viðeigandi málaflokks.

Sveitarfélagið færir í samanteknum reikningsskilum sínum hlutdeild í einstökum liðum rekstrar og efnahags byggðasamlaga, sameignarfélaga, sameignarfyrirtækja og annarra félagaforma sem eru með ótakmarkaðri ábyrgð sveitarfélagsins.

g. Langtímakröfur

Langtímakröfur eru færðar til eignar í samræmi við lánskjör. Næsta árs og gjaldfallnar afborganir langtímakrafna eru færðar í efnahagsreikningi meðal veltufjármuna.

h. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjörs A-deildar á árinu 2018 er færð til eignar og eru framlag í lífeyrisaukasjóðs gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015.

i. Óinnheimtar tekjur og aðrar kröfur

Óinnheimtar tekjur, aðrar kröfur og verðbréf eru færð niður til að mæta almennri áhættu sem fylgir kröfueign sveitarfélagsins, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Annars vegar er um að ræða niðurfærslu vegna krafna sem sérstaklega hafa verið metnar í tapshættu og hins vegar niðurfærslu til að mæta almennri áhættu. Niðurfærslan er dregin frá viðkomandi liðum í efnahagsreikningi.

j. Handbært fé

Sjóðir og bankainnstæður teljast til handbærs fjár.

k. Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð sem langtímaskuld í efnahagsreikningi. Áætlaðar næsta árs greiðslur vegna skuldbindingarinnar er færð meðal skammtímaskulda. Skuldbindingin var reiknuð út af tryggingastærðfræðingi í árslok 2023. Breyting á skuldbindingunni á árinu er gjaldfærð í rekstrarreikningi sbr. skýringu 15.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

l. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar í efnahagsreikning í árslok eins og lánskjör segja til um. Næsta árs afborganir langtímaskulda eru færðar meðal skammtímaskulda.

m. Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Upplýsingar um ábyrgðir og skuldbindingar sveitarfélagsins utan efnahagsreiknings eru birtar í skýringu 18.

n. Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun sveitarfélagsins fyrir árið 2023 er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi, sjóðstreymisyfirliti og skýringum. Um er að ræða fjárhagsáætlun með viðaukum sem sveitarstjórn hefur samþykkt. Gerð er grein fyrir upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum í skýringu 21.

4. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2023	Áætlun 2023 með viðaukum	Ársreikningur 2022	Ársreikningur 2023	Áætlun 2023 með viðaukum	Ársreikningur 2022
Útsvar og fasteignaskattur:						
Útsvar	478.415	455.049	431.398	478.415	455.049	431.398
Fasteignaskattur	106.851	103.811	87.804	106.798	103.763	87.759
Lóðarleiga	1.183	1.062	1.013	1.183	1.062	1.013
	586.449	559.923	520.215	586.396	559.875	520.169
Framlög Jöfnunarsjóðs:						
Framlag vegna tekjujöfnunar	7.625	0	10.167	7.625	0	10.167
Framlag vegna fasteignaskatts	49.885	47.520	44.899	49.885	47.520	44.899
Framlag vegna útgjaldajöfnunar	132.995	103.562	110.620	132.995	103.562	110.620
Framlög vegna grunnskóla	133.791	147.489	133.255	133.791	147.489	133.255
Framlög vegna fatlaðs fólks	69.841	51.244	55.357	69.841	51.244	55.357
Önnur framlög	19.878	5.030	7.397	19.878	5.030	7.397
	414.015	354.845	361.695	414.015	354.845	361.695
Skatttekjur samtals	1.000.464	914.768	881.910	1.000.411	914.720	881.864
Aðrar tekjur:						
Aðrar tekjur	155.560	115.968	128.298	189.937	151.576	159.943
Rekstrartekjur samtals	1.156.024	1.030.736	1.010.208	1.190.348	1.066.296	1.041.808

5. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2023	Áætlun 2023 með viðaukum	Ársreikningur 2022	Ársreikningur 2023	Áætlun 2023 með viðaukum	Ársreikningur 2022
Laun	490.198	476.399	463.687	490.198	476.399	463.687
Launatengd gjöld	100.349	103.033	96.792	100.349	103.033	96.792
Annar áf. launakostnaður, breyting..	10	0	2.933	10	0	2.933
Framlög vegna uppgjörs						
A deildar Brúar lífeyrissjóðs..........	2.394	2.343	2.396	2.394	2.343	2.396
Laun og launatengd gjöld samtals ..	592.952	581.776	565.807	592.952	581.776	565.807

	2023	2022
Fjöldi starfsmanna í árslok..........	59	69
Fjöldi stöðugilda í árslok..........	48	49
Ársverk..........	53	54
Laun sveitarstjóra og sveitarstjórnar..........	37.573	41.778

6. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2023	Áætlun 2023 með viðaukum	Ársreikningur 2022	Ársreikningur 2023	Áætlun 2023 með viðaukum	Ársreikningur 2022
Vaxtatekjur og verðbætur................	12.356	3.847	5.599	12.407	3.847	5.620
Vaxtagjöld og verðbætur	(17.369)	(13.019)	(18.662)	(20.486)	(13.749)	(20.547)
Vextir frá eigin fyrirtækjum.............	7.302	6.653	5.218	0	0	0
Fjármunatekjur og						
(fjármagnsgjöld) samtals................	2.290	(2.519)	(7.845)	(8.079)	(9.902)	(14.928)

7. Heildaryfirlit um rekstur

Rekstur málaflokka, stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins greinist þannig. Í yfirlitinu eru birtar upplýsingar um rekstrartekjur að frádregnum rekstrargjöldum viðkomandi rekstrareininga.

	Ársreikningur 2023	Áætlun 2023 með viðaukum	Ársreikningur 2022
Aðalsjóður:			
Skatttekjur	937.853	871.038	833.271
Félagsþjónusta	(78.919)	(74.868)	(49.815)
Heilbrigðismál	(948)	(968)	(821)
Fræðslu- og uppeldismál	(595.873)	(620.881)	(573.179)
Menningarmál	(67.744)	(67.725)	(57.354)
Æskulýðs- og íþróttamál	(22.360)	(25.966)	(17.320)
Brunamál og almannavarnir	(17.001)	(16.985)	(15.710)
Hreinlætismál	(4.055)	(6.990)	(16.762)
Skipulags- og byggingarmál	(17.741)	(20.341)	(23.164)
Umferðar- og samgöngumál	(6.483)	(12.970)	(22.687)
Umhverfismál	(998)	(1.338)	(565)
Atvinnumál	(2.349)	(4.030)	(3.272)
Sameiginlegur kostnaður	(86.191)	(82.726)	(91.813)
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(10.599)	(2.343)	(2.343)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	47.464	33.454	37.805
Aðalsjóður samtals	74.056	(33.639)	(3.727)
A hluta stofnanir:			
Eignasjóður	26.069	21.409	11.779
Samstarfsverkefni A hluta	5.108	273	(54)
	105.234	(11.957)	7.997
B hluta fyrirtæki:			
Vatnsveita	(3.085)	(5.460)	245
Flóaljós	3.379	4.087	3.643
	105.528	(13.330)	11.886

8. Varanlegir rekstrarfjármunir

a. Bókfært verð

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir og lóðir	Byggingarland og gatnakerfi	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
A hluti				
Heildarverð 1.1.2023	844.951	28.523	63.378	936.842
Afskrifað áður	(416.966)	(10.917)	(35.932)	(463.825)
Bókfært verð 1.1.2023	427.985	17.606	27.446	473.037
Viðbót á árinu	158	0	6.151	6.309
Endurmat lóða og lendna	3.260	0	0	3.260
Selt, fært út á árinu	0	0	(174)	(174)
Afskrifað á árinu	(13.208)	(1.133)	(4.865)	(19.206)
Áhrif breytinga hlutfalls samstarfsverkefna	(443)	0	(76)	(519)
Bókfært verð 31.12.2023	417.752	16.473	28.481	462.707
Heildarverð 31.12.2023	847.926	28.523	69.278	945.728
Afskrifað samtals	(430.174)	(12.050)	(40.797)	(483.021)
Bókfært verð 31.12.2023	417.753	16.473	28.481	462.707
Afskriftahlutföll	0 - 2,5%	4%	10-20%	

	Fasteignir og lóðir	Byggingarland veitu- og gatnakerfi	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
A og B hluti				
Heildarverð 1.1.2023	844.962	264.920	63.377	1.173.259
Afskrifað áður	(416.976)	(109.545)	(35.931)	(562.453)
Bókfært verð 1.1.2023	427.985	155.375	27.446	610.805
Viðbót á árinu	158	91.420	6.151	97.729
Endurmat lóða og lendna	3.260	0	0	3.260
Selt, fært út á árinu	0	0	(174)	(174)
Afskrifað á árinu	(13.208)	(7.665)	(4.865)	(25.738)
Áhrif breytinga hlutfalls samstarfsverkefna	(443)	0	(76)	(519)
Bókfært verð 31.12.2023	417.753	239.129	28.481	685.362
Heildarverð 31.12.2023	847.937	356.340	69.277	1.273.554
Afskrifað samtals	(430.184)	(117.211)	(40.796)	(588.192)
Bókfært verð 31.12.2023	417.753	239.129	28.481	685.362
Afskriftahlutföll	0 - 2,5%	4%	10-20%	

8. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

b. Fjárfesting

Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum á árinu sundurliðast þannig:

	Fjárfesting 2023	Áætlun 2023 með viðaukum
A hluti		
Flóaskóli	0	27.000
Lausafjármunir, ósundurliðað	3.992	5.279
Samstarfsverkefni A hluta	2.317	0
A hluti samtals	6.309	32.279
B hluti		
Vatnsveita		
Tengigjöld	(3.192)	0
Framkvæmdakostnaður	93.172	98.000
	89.981	98.000
Flóaljós		
Tengigjöld	(635)	0
Framkvæmdakostnaður	2.074	0
	1.439	0
B hluti samtals	91.420	98.000
Samtals A og B hluti	97.729	130.279

c. Fasteignamat og vátryggingaverð

Fasteignamat og vátryggingaverð varanlegra rekstrarfjármuna skiptist þannig í árslok 2023:

	A hluti	A og B hluti
Fasteignamat	692.867	758.262
Brunabótamat fasteigna	2.503.892	2.705.072
Vátryggingaverðmæti lausafjármuna	98.391	98.391
Vátryggingaverðmæti veitumannvirkja		3.399.145

9. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Stofnframlög og eignarhlutir í félögum greinast þannig:

	Eignarhlutur		Bókfært verð	
	A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
Samtök sunnlenskra sveitarfélaga	3,50%	3,50%	2.227	2.227
Flóaáveitan			7	7
Flóaljós	100,00%	100,00%	75.000	0
Háskólafélag Suðurlands ehf.	1,97%	1,97%	1.370	1.370
Hitaveita Hraungerðishrepps sf.	15,58%	15,58%	2.908	2.908
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf. A-bréf	4,15%	4,15%	366	366
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf. B-bréf	0,71%	0,71%	1.465	1.465
Sláturfélag Suðurlands svf.	0,02%	0,02%	114	114
Landskerfi bókasafna hf.	0,11%	0,11%	314	314
Arnardrangur hses.			28	28
Brák íbúðafélag hses.			50	50
Slökkvitækjaþjónusta Suðurlands ehf.	4,43%	4,43%	22	22
Lánasjóður sveitarfélaga ohf.	0,246%	0,246%	21.793	21.793
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum samtals			105.663	30.663

10. Samstarfsverkefni með ótakmarkaðri ábyrgð

Hlutdeild í samstarfsverkefnum sem eru með ótakmarkaðri ábyrgð sveitarfélagsins greinast þannig:

	Ábyrgðar hlutur	Afkoma	Eignir	Skuldir	Eigið fé
A hluti					
Bergrisinn bs	2,58%	7.262	25.103	14.135	10.968
Brunavarnir Árnessýslu	3,81%	(541)	24.266	19.791	4.474
Héraðsnefnd Árnesinga bs	3,26%	(645)	7.658	9.080	(1.423)
Byggðasafn Árnesinga	3,26%	(27)	8.560	7.737	823
Listasafn Árnesinga	3,26%	(195)	1.018	1.044	(25)
Héraðsskjalasafn Árnesinga	3,26%	319	2.114	579	1.535
Tónlistarskóli Árnesinga	3,26%	(917)	2.806	12.691	(9.885)
Heilbrigðiseftirlit Suðurlands bs.	2,21%	(148)	773	2.751	(1.978)
Umhverfis- og tæknisvið Uppsveita bs	11,69%	(0)	9.886	9.886	(0)
Skóla- og velferðarþjónusta Árnesþings bs.	17,41%	(0)	2.444	2.444	(0)
A hluti samtals		5.108	84.628	80.138	4.490
Samtals A og B hluti		5.108	84.628	80.138	4.490

11. Langtímakröfur

Langtímakröfur á eigin fyrirtæki

Breyting langtímakrafna A hluta á B hluta greinist þannig:

	A hluti
Staða langtímakrafna í ársbyrjun	49.810
Afborganir langtímakrafna á árinu	(9.062)
Verðbætur	3.987
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	44.736
Næsta árs afborganir	(9.289)
Langtímakröfur í árslok	35.447

Afborganir langtímakrafna á eigin fyrirtæki í B hluta greinast þannig á næstu ár:

Árið 2024	9.289
Árið 2025	9.521
Árið 2026	4.511
Árið 2027	4.624
Árið 2028	4.740
Síðar	12.051
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	44.736

Reiknaðir eru 2,5% ársvextir á langtímakröfur á eigin fyrirtæki, en lánin eru bundin vísitölu neysluverðs.

Aðrar langtímakröfur

Héraðsnefnd Árnesinga sér um að fjármagna hlutdeild sveitarfélaganna í Árnessýslu í stofnframlagi vegna viðbyggingar við Fjölbrautaskóla Suðurlands (FSu). Upphaflegt stofnframlag var 264,8 millj. kr. á árinu 2016 og við bættist framlag að fjárhæð 30,0 millj. kr. á árinu 2017. Á árinu 2021 var hluti stofnframlagsins endurgreiddur, 44,8 millj. kr. vegna uppgjörs við Framkvæmdasýslu ríkisins.

Á árinu 2016 tók byggðasamlagið lán hjá Lánasjóði sveitarfélaga til 18 ára til að fjármagna framlagið. Greidd stofnframlög til FSu og kostnaður af fjármögnuninni er færður sem langtímakrafa í efnahagsreikningi Héraðsnefndar Árnesinga. Sveitarfélögin munu greiða framlög til byggðasamlagsins á næstu árum til að mæta þessum útgjöldum og verða þau færð til lækkunar á langtímakröfunni.

Hlutdeild Flóahrepps vegna þessarar langtímakröfu er 7,5 millj.kr. í árslok 2023.

12. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreidd framlög vegna uppgjörs við Brú lífeyrissjóð á árinu 2018 eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður. Sá hluti sem verður gjaldfærður á árinu 2024 er færður meðal veltufjármuna, en það sem kemur til gjaldfærslu síðar er fært meðal fastafjármuna. Gjaldfærslur vegna uppgjörsins eru færðar meðal launa og launatengdra gjalda í rekstrarreikningi.

Gjaldfærslur vegna uppgjörsins og staða fyrirframgreiðslunnar greinast þannig á árinu:

	A hluti	A og B hluti
Staða fyrirframgreiðslu í ársbyrjun	55.038	55.038
Gjaldfært á árinu	(2.394)	(2.394)
Áhrif breytinga hlutfalls samstarfsverkefna	(28)	(28)
Staða fyrirframgreiðslu í árslok	52.616	52.616

Fyrirframgreiðsla greinist þannig í efnahagsreikningi:

Næsta árs gjaldfærsla, færð meðal veltufjármuna	2.395	2.395
Langtímahluti fyrirframgreiðslu	50.221	50.221
Samtals í efnahagsreikningi	52.616	52.616

Fyrirframgreiðsla skiptist þannig í árslok:

Framlag í lífeyrisaukasjóð	47.967	47.967
Framlag í varúðarsjóð	4.649	4.649
	52.616	52.616

Við útreikning á skuldaviðmiði er heimilt að draga frá bókfært verð fyrirframgreiðslu til Brúar lífeyrissjóðs.

13. Skammtímakröfur

Óinnheimtar tekjur greinast þannig:

	A hluti	A og B hluti
Óinnheimtar skatttekjur	93.051	93.051
Niðurfærsla óinnheimtra skatttekna	(34.500)	(34.500)
Óinnheimtar skatttekjur að frádreginni niðurfærslu	58.551	58.551
Óinnheimtar aðrar tekjur	59.005	60.208
Niðurfærsla óinnheimtra annarra tekna	(177)	(177)
Niðurfærsla óinnheimtra annarra tekna	58.828	60.031
Óinnheimtar tekjur í árslok	117.378	118.582

Niðurfærsla óinnheimtra tekna og annarra skammtímakrafna greinist þannig:

	A hluti			B hluti	A og B hluti
	Skatttekjur	Aðrar tekjur	Samtals	Aðrar tekjur	Samtals
Niðurfærsla í ársbyrjun	25.036	177	25.213	0	25.213
Breyting á árinu	9.464	0	9.464	0	9.464
	34.500	177	34.677	0	34.677

14. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikning:

	A hluti	A og B hluti
Eigið fé 1.1.2023	733.148	710.575
Endurmat lóða og lendna	3.260	3.260
Rekstrarniðurstaða ársins	105.234	105.528
Áhrif breytinga hlufalls samstarfsverkefna	193	193
Eigið fé 31.12.2023	841.834	819.556

Lóðir og lendur sveitarfélagsins sem það hefur leigutekjur af voru endurmetnar í árslok 2023 til samræmis við álit reikningsskila- og upplýsinganefndar sveitarfélaga nr. 2/2010.

15. Lífeyrisskuldbinding

Á sveitarfélaginu hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna í samstarfsverkefnum sveitarfélagsins. Reiknuð hækkun á árinu á lífeyrisréttindum sem byggð er á útreikningi tryggingarstærðfræðings er færð í rekstrarreikning og til hækkunar á lífeyrisskuldbindingunni. Greiddur lífeyrir á árinu er færður til lækkunar á lífeyrisskuldbindingunni. Breyting lífeyrisskuldbindingar á árinu greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Lífeyrisskuldbinding 1.1.2023	14.730	14.730
Innfærsla lífeyrisskuldbindingar á árinu	8.256	8.256
Hækkun lífeyrisskuldbindingar á árinu	2.435	2.435
Samtals gjaldfærð hækkun lífeyrisskuldbindingar	10.691	10.691
Framlag vegna lífeyrisgreiðslna	(928)	(928)
Áhrif breytinga hlufalls samstarfsverkefna	(517)	(517)
Lífeyrisskuldbinding 31.12.2023	23.977	23.977
Skammtímahluti lífeyrisskuldbindingar	(1.485)	(1.485)
Langtímahluti lífeyrisskuldbindingar í árslok 2023	22.492	22.492

Núvirði áætlaðs framlags vegna lífeyrisgreiðslan greinist þannig á næstu ár:

Árin 2024-2028	2.769	2.769
Árin 2029-2033	2.124	2.124
Árin 2034-2038	1.511	1.511
Síðar	17.574	17.574
	23.977	23.977

Í október 2023 ákvarðaði stjórn Brúar lífeyrissjóðs að viðbótarframlag yrði innheimt hjá launagreiðendum frá og með janúar 2024 vegna tiltekins hóps lífeyrisþega sem væri með tryggð réttindi hjá sjóðnum. Nemur þetta framlag 10% af mánaðarlegum lífeyri þessara aðila. Við þessa ákvörðun myndaðist skuldbinding sveitarfélagsins gagnvart þessum hópi lífeyrisþega hjá A deild Brúar lífeyrissjóðs. Nam skuldbindingin 8,3 millj. kr. og er hún gjaldfærð í rekstrarreikningi.

16. Skuldir við lánastofnanir

Breyting langtímalána á árinu greinist þannig:

	Óverðtryggð lán	Verðtryggð lán	Samtals
A hluti			
Langtímaskuldir 1.1.2023	0	173.509	173.509
Afborganir af lánum	0	(7.873)	(7.873)
Verðbætur	0	13.586	13.586
Áhrif breytinga hlutfalls samstarfsverkefna	0	(747)	(747)
	0	178.474	178.474
Næsta árs afborganir	0	(7.642)	(7.642)
Langtímaskuldir í árslok	0	170.832	170.832
A og B hluti			
Langtímaskuldir 1.1.2023	38.333	173.509	211.842
Afborganir af lánum	(3.333)	(7.873)	(11.207)
Verðbætur	0	13.586	13.586
Áhrif breytinga hlutfalls samstarfsverkefna	0	(747)	(747)
	35.000	178.474	213.474
Næsta árs afborganir	(3.333)	(7.642)	(10.976)
Langtímaskuldir í árslok	31.667	170.832	202.499

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:	A hluti	A og B hluti
Árið 2024	7.642	10.976
Árið 2025	7.288	10.621
Árið 2026	7.386	10.719
Árið 2027	7.486	10.819
Árið 2028	7.589	10.923
Síðar	141.082	159.416
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	178.474	213.474

Veðsetningar

Fasteignir í eigu sveitarfélagsins að bókfærðu virði 14,6 millj. kr. eru veðtryggðar fyrir skuldum að eftirstöðum 38,2 millj. kr. í árslok 2023. Sveitarfélagið hefur veitt Lánasjóði sveitarfélaga veð í staðgreiðslutekjum fyrir skuldum að eftirstöðvum að fjárhæð 107,4 millj. kr. í árslok 2023.

17. Heildaryfirlit um samantekna fjárhagsstöðu A og B hluta í árslok

Eignir, skuldir og eigið fé sveitarfélagsins greinist þannig:

	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Eigið fé
A hluti		1.211.801	369.967	841.834
Vatnsveita	100%	155.208	187.455	(32.247)
Flóaljós	100%	122.445	37.476	84.969
Millifærslur, innbyrðis staða		(310.332)	(235.332)	(75.000)
Heildarstaða sveitarfélagsins í árslok		1.179.122	359.566	819.556

18. Ábyrgðir og aðrar skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Brunavarna Árnessýslu hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum. Eftirstöðvar lánanna nema 398,7 millj. kr. í árslok 2023.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Listasafns Árnesinga hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum. Eftirstöðvar lánsins nema 17,9 millj. kr. í árslok 2023.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Héraðsnefndar Árnesinga bs. hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum byggðasamlagsins. Eftirstöðvar lánsins nema 276,1 millj. kr. í árslok 2023.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Byggðasafns Árnesinga hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum. Eftirstöðvar lánanna nema 227,4 millj. kr. í árslok 2023.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Tónlistarskóla Árnesinga hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum. Eftirstöðvar lánanna nema 20,6 millj. kr. í árslok 2023.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Héraðsskjalasafns Árnesinga hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum. Eftirstöðvar lánanna nema 10,0 millj. kr. í árslok 2023.

19. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í sveitarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Sveitarfélagið hefur átt viðskipti við tengda aðila á árinu. Viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

20. Lykiltölur

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs.

	Áætlun	Ársreikningar				
	2023	2023	2022	2021	2020	2019
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður...	(28.944)	88.247	(17.795)	8.955	79.457	143.335
Skuldaviðmið, skv. reglugerð..........	*	*	*	*	*	*
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir......	1,4 %	10,6 %	3,4 %	(0,1%)	1,9 %	4,9 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	(1,2%)	9,1 %	0,8 %	(2,8%)	(0,1%)	4,7 %
Veltufé frá rekstri (til rekstrar)	1,9 %	12,5 %	3,7 %	0,3 %	2,5 %	6,7 %
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj....	3,1 %	0,5 %	2,2 %	1,5 %	2,2 %	2,5 %
Skuldahlutfall..................................	17,7 %	32,0 %	34,8 %	37,3 %	29,6 %	24,6 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri mælt í árum	6,32	1,19	4,43	60,34	6,58	2,50
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við afborganir skulda og skuldbindinga	5,45	18,15	5,08	0,39	3,76	16,59
Veltufjárhlutfall	4,57	3,11	2,35	2,38	3,12	4,60
Eiginfjárhlutfall	79,8 %	69,5 %	67,6 %	68,7 %	76,7 %	80,3 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Útsvar	44,1 %	41,4 %	42,7 %	44,1 %	47,5 %	45,8 %
Fasteignaskattur	10,1 %	9,2 %	8,7 %	9,3 %	10,4 %	9,7 %
Framlög Jöfnunarsjóðs....................	34,4 %	35,8 %	35,8 %	34,2 %	31,9 %	33,5 %
Lóðarleiga......................................	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Skatttekjur samtals.........................	88,7 %	86,5 %	87,3 %	87,8 %	89,9 %	89,1 %
Aðrar tekjur	11,3 %	13,5 %	12,7 %	12,2 %	10,1 %	10,9 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(56,5%)	(52,2%)	(56,1%)	(62,0%)	(58,3%)	(53,6%)
Annar rekstrarkostnaður	(42,0%)	(37,2%)	(40,4%)	(37,7%)	(39,9%)	(41,6%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir......	1,3 %	9,6 %	3,3 %	(0,1%)	1,9 %	4,9 %
Afskriftir	(2,4%)	(1,7%)	(1,9%)	(2,3%)	(2,2%)	(2,1%)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld ...	(0,2%)	0,2 %	(0,8%)	(0,4%)	0,2 %	1,9 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	(1,3%)	8,2 %	0,7 %	(2,8%)	(0,1%)	4,7 %

*Skuldaviðmið sbr. reglugerð nr. 50/2012, er ekki reiknað þegar veltufjármunir eru umfram skuldir.

20. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs, frh.

	Áætlun	Ársreikningar				
	2023	2023	2022	2021	2020	2019
Í þúsundum krónum á íbúa:						
Rekstur:						
Skatttekjur	1.288	1.431	1.276	1.139	1.024	988
Aðrar tekjur	163	223	186	159	115	121
Laun og launatengd gjöld	(821)	(864)	(821)	(805)	(664)	(594)
Annar rekstrarkostnaður	(610)	(615)	(591)	(489)	(454)	(461)
Afskriftir	(34)	(27)	(27)	(30)	(25)	(23)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(4)	3	(11)	(5)	2	21
Rekstrarniðurstaða, (neikvæð)	(18)	135	10	(37)	(1)	52
Efnahagur:						
Eignir	1.272	1.734	1.569	1.547	1.448	1.387
Eigið fé	1.015	1.204	1.061	1.062	1.110	1.115
Skuldir og skuldbindingar	257	529	508	484	338	273
Sjóðstreymi:						
Veltufé frá rekstri	28	206	54	4	28	74
Handbært fé frá rekstri	26	216	31	11	49	78
Íbúafjöldi:						
Íbúafjöldi 1. janúar *	710	699	691	679	673	670

* Íbúafjöldi miðast nú við 1. janúar næsta árs, sem er breyting frá áður birtum ársreikningum fyrir árin 2019 til 2022. Lykiltölum sem reiknaðar eru sem hlutfall á íbúa er breytt til samræmis.

20. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs.

	Áætlun	Ársreikningar				
	2023	2023	2022	2021	2020	2019
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður.......	(19.487)	99.371	(5.915)	5.825	63.113	137.395
Skuldaviðmið, skv. reglugerð................	*	*	*	*	*	*
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir..........	2,9 %	11,7 %	5,0 %	2,0 %	3,7 %	6,1 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	(1,3%)	8,9 %	1,1 %	(2,0%)	0,0 %	3,1 %
Veltufé frá rekstri (til rekstrar)	2,9 %	13,0 %	5,1 %	2,1 %	3,5 %	6,1 %
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj........	12,2 %	8,2 %	2,1 %	2,3 %	(4,4%)	20,5 %
Skuldahlutfall.......................................	21,7 %	30,2 %	33,2 %	37,3 %	31,2 %	31,2 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri mælt í árum	5,16	1,31	3,80	10,36	5,97	3,62
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við afborganir skulda og skuldbindinga....	4,53	13,74	4,94	1,89	3,33	8,64
Veltufjárhlutfall	2,68	3,32	3,00	3,03	3,85	3,52
Eiginfjárhlutfall	74,3 %	69,5 %	67,3 %	67,2 %	74,2 %	74,9 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Útsvar	42,7 %	40,2 %	41,4 %	42,7 %	45,7 %	44,6 %
Fasteignaskattur	9,7 %	9,0 %	8,4 %	9,0 %	10,0 %	9,4 %
Framlög Jöfnunarsjóðs........................	33,3 %	34,8 %	34,7 %	33,1 %	30,7 %	32,6 %
Lóðarleiga...	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Skatttekjur samtals..............................	85,8 %	84,0 %	84,6 %	84,9 %	86,5 %	86,7 %
Aðrar tekjur	14,2 %	16,0 %	15,4 %	15,1 %	13,5 %	13,3 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(54,7%)	(50,7%)	(54,4%)	(60,0%)	(56,1%)	(52,1%)
Annar rekstrarkostnaður	(42,4%)	(37,6%)	(40,6%)	(37,6%)	(40,2%)	(41,8%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir..........	2,9 %	10,8 %	4,9 %	2,0 %	3,7 %	6,1 %
Afskriftir	(3,3%)	(2,2%)	(2,4%)	(2,9%)	(2,8%)	(2,6%)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(0,9%)	(0,7%)	(1,4%)	(1,0%)	(0,9%)	(0,4%)
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	(1,3%)	8,0 %	1,0 %	(2,0%)	0,0 %	3,1 %

* Íbúafjöldi miðast nú við 1. janúar næsta árs, sem er breyting frá áður birtum ársreikningum fyrir árin 2019 til

20. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs, frh.

	Áætlun	Ársreikningar				
Í þúsundum krónum á íbúa:	**2023**	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**
Rekstur:						
Skatttekjur...	1.288	1.431	1.276	1.139	1.024	988
Aðrar tekjur	213	272	231	202	159	152
Laun og launatengd gjöld	(821)	(864)	(821)	(805)	(664)	(594)
Annar rekstrarkostnaður.......................	(637)	(640)	(611)	(504)	(476)	(477)
Afskriftir..	(49)	(37)	(37)	(39)	(33)	(29)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(14)	(12)	(22)	(14)	(10)	(5)
Rekstrarniðurstaða, (neikvæð)	(20)	136	15	(27)	0	35
Efnahagur:						
Eignir	1.270	1.687	1.529	1.523	1.430	1.419
Eigið fé	944	1.172	1.028	1.023	1.061	1.063
Skuldir og skuldbindingar	326	514	500	500	369	356
Sjóðstreymi:						
Veltufé frá rekstri	44	222	77	28	41	70
Handbært fé frá rekstri........................	43	234	59	31	62	72
Íbúafjöldi:						
Íbúafjöldi 1. janúar *............................	710	699	691	679	673	670

* Íbúafjöldi miðast nú við 1. janúar næsta árs, sem er breyting frá áður birtum ársreikningum fyrir árin 2019 til 2022. Lykiltölum sem reiknaðar eru sem hlutfall á íbúa er breytt til samræmis.

20. Lykiltölur, frh.

Í yfirliti þessu er borin saman ráðstöfun skatttekna til einstakra málaflokka í A hluta síðustu þrjú ár. Þjónustutekjur og aðrar tekjur sem tilheyra einstökum málaflokkum hafa verið dregnar frá gjöldum viðkomandi málaflokks. Fjárhæðir eru í þús. kr. og á verðlagi hvers árs.

	2023	Hlutfall af skattt.	2022	Hlutfall af skattt.	2021	Hlutfall af skattt.
Aðalsjóður						
Skatttekjur	937.853	100,0%	833.271	100,0%	734.731	100,0%
Félagsþjónusta	(78.919)	8,4%	(49.815)	6,0%	(57.605)	7,8%
Heilbrigðismál	(948)	0,1%	(821)	0,1%	(922)	0,1%
Fræðslu- og uppeldismál	(595.873)	63,5%	(573.179)	68,8%	(559.766)	76,2%
Menningarmál	(67.744)	7,2%	(57.354)	6,9%	(55.878)	7,6%
Æskulýðs- og íþróttamál	(22.360)	2,4%	(17.320)	2,1%	(18.306)	2,5%
Brunamál og almannavarnir	(17.001)	1,8%	(15.710)	1,9%	(14.731)	2,0%
Hreinlætismál	(4.055)	0,4%	(16.762)	2,0%	(14.411)	2,0%
Skipulags- og byggingarmál	(17.741)	1,9%	(23.164)	2,8%	(9.833)	1,3%
Umferðar- og samgöngumál	(6.483)	0,7%	(22.687)	2,7%	(6.017)	0,8%
Umhverfismál	(998)	0,1%	(565)	0,1%	(3.461)	0,5%
Atvinnumál	(2.349)	0,3%	(3.272)	0,4%	(4.579)	0,6%
Sameiginlegur kostnaður	(86.191)	9,2%	(91.813)	11,0%	(72.264)	9,8%
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(10.599)	1,1%	(2.343)	0,3%	(2.343)	0,3%
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	47.464	(5,1%)	37.805	(4,5%)	34.560	(4,7%)
Aðalsjóður samtals	74.056		(3.727)		(50.824)	
Aðrir sjóðir í A hluta						
Eignasjóður	26.069	(2,8%)	11.779	(1,4%)	25.102	(3,4%)
Samstarfsverkefni A hluta	5.108	(0,5%)	(54)	0,0%	738	(0,1%)
A hluti samtals	105.234	(11,2%)	7.997	(1,0%)	(24.984)	3,4%

21. Samanburður fjárhagsáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2023 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrartekjur						
Útsvar og fasteignaskattur	559.923	(1)	559.923	559.874	1	559.875
Framlög Jöfnunarsjóðs	303.601	51.244	354.845	303.601	51.244	354.845
Aðrar tekjur	103.093	12.875	115.968	138.702	12.874	151.576
	966.617	64.119	1.030.736	1.002.177	64.119	1.066.296
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld	526.707	55.069	581.776	526.707	55.069	581.776
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	0	1.012	1.012	0	1.012	1.012
Annar rekstrarkostnaður	403.914	29.154	433.068	417.932	34.155	452.087
	930.621	85.234	1.015.855	944.639	90.236	1.034.875
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	35.996	(21.115)	14.881	57.538	(26.117)	31.421
Afskriftir	(21.357)	(2.962)	(24.319)	(31.889)	(2.960)	(34.849)
Rekstrarniðurstaða án fjármunatekna og fjármagnsgjalda	14.639	(24.077)	(9.438)	25.649	(29.077)	(3.428)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(668)	(1.851)	(2.519)	(8.051)	(1.851)	(9.902)
Rekstrarniðurstaða	13.971	(25.928)	(11.957)	17.599	(30.928)	(13.330)

21. Samanburður fjárhagsáætlana, frh.

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2023 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða	13.971	(25.927)	(11.957)	17.599	(30.928)	(13.330)
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Afskriftir	21.357	2.962	24.319	31.889	2.960	34.849
Verðbætur	5.115	1.094	6.209	7.784	1.094	8.878
Hækkun á lífeyrisskuldbindingu	0	1.013	1.013	0	1.013	1.013
Veltufé frá rekstri	40.443	(20.858)	19.584	57.272	(25.861)	31.410
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:						
Fyrirframgreiddur kostnaður, breyting	0	19	19	0	19	19
Skammtímakr. (hækkun)	0	0	0	0	0	0
Greitt vegna lífeyrisskuldbindingar	0	(792)	(792)	0	(792)	(792)
Samtals	0	(773)	(773)	0	(773)	(773)
Handbært fé frá rekstri	40.443	(21.631)	18.811	57.272	(26.634)	30.637
Fjárfestingarhreyfingar						
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	(50.000)	17.721	(32.279)	(125.000)	(5.279)	(130.279)
Langtímakröfur, breyting	0	485	485	0	485	485
Langtímakr. á eigin ft. breyting	7.349	0	7.349	0	0	0
Fjárfestingarhreyfingar	(42.651)	18.206	(24.445)	(125.000)	(4.794)	(129.794)
Fjármögnunarhreyfingar						
Viðskiptast. eigin ft., breyting	(75.421)	(28.003)	(103.424)	0	0	0
Tekin ný langtímalán	0	3.244	3.244	0	3.244	3.244
Afborganir langtímalána	(4.310)	(3.527)	(7.837)	(7.643)	(3.527)	(11.170)
Fjármögnunarhreyfingar	(79.731)	(28.286)	(108.017)	(7.643)	(283)	(7.926)
Hækkun á handb. fé	(81.939)	(31.711)	(113.651)	(75.371)	(31.711)	(107.083)
Handbært fé í ársbyrjun	163.260	0	163.260	180.774	0	180.774
Handbært fé í árslok	81.321	(31.711)	49.609	105.403	(31.711)	73.691